

15 mai – Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă

Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă se aniversează în data de 15 mai în legătură cu proclamația de către meteorologi a necesității pentru a proteja clima ca resursă pentru bunăstarea generațiilor prezente și viitoare.

Organizația Meteorologică Mondială (OMM) este o sursă de informații cu caracter autoritar în sistemul Organizației Națiunilor Unite privind problemele vremii și climatice. Este necesar de a remarcă faptul că observațiile moderne privind temperatura globală au început în 1880, cele anterioare nu au acoperit întreaga planetă. În prezent, analiza schimbărilor temperaturii globale se efectuează pe baza observațiilor de la 6,3 mii de stații meteorologice din întreaga lume, instrumentelor de suprafață bazate pe măsurarea temperaturii suprafeței mării, stațiilor de cercetare antarctice și, de asemenea, datelor de pe satelit și modelelor vremii a centrelor de prognozare.

În ultimii 25 de ani OMM publică anual o Declarație privind starea climei globale și fenomenelor meteorologice semnificative, care se produc în întreaga lume. Această informația a devenit și mai importantă după intrarea în vigoare a Acordului de la Paris.

În acest an OMM, generalizând rezultatele analizei celor mai importante cinci centre Internaționale privind studierea schimbărilor climatice, a concluzionat că, în 2017 temperatura medie globală a suprafeței Terrei a fost „de aproximativ cu 1,1°C mai ridicată față de același indicator a epocii preindustriale” (perioada anilor 1880-1900). Concomitent, „2015, 2016 și 2017 au devenit cei mai călduroși ani din istoria observațiilor, ceea ce reprezintă un semn clar al continuării schimbărilor climatice pe termen lung, cauzate de sporirea concentrației de gaze cu efect de seră în atmosferă”. Adicional, clima este, de asemenea, caracterizată de variabilitatea naturală datorată fenomenelor precum El Nino, care prestează impact de încălzire, și La Nino, care prestează impact de răcire. Ținând cont de acești factori recordul mondial rămâne în continuare pentru anul 2016, în timp ce 2017 a devenit cel mai călduros an, fără fenomenul El Nino. Toți anii călduroși în lume se înregistrează din anul 2005, iar cinci dintre cei mai călduroși – din 2010. Temperatura medie a aerului la nivel global în perioada 2013-2017 a depășit aproape cu 1°C valorile preindustriale și a devenit cea mai ridicată din istoria observațiilor pentru această perioadă de 5 ani.

După cum a declarat secretarul general al OMM Petteri Taalas, „Șaptesprezece dintre 18 cei mai călduroși ani din istoria observațiilor revin acestui secol, și gradul de încălzire globală în ultimii trei ani a fost excepțional. Deosebit de pronunțat este exprimată încălzirea Arcticii, care va avea consecințe profunde și durabile pentru nivelul mării și a regimurilor vremii în alte părți ale lumii”. Conform Declarației OMM căldura din 2017 în multe țări ale lumii a fost însoțită de condiții meteorologice extreme. Aceasta „a contribuit la faptul, că 2017 a fost anul în care, potrivit datelor disponibile, s-au produs cele mai mari pierderi economice” legate de condițiile meteorologice.

În Moldova, de asemenea, se observă o tendință de creștere a regimului de temperatură (fig. 1).
°C

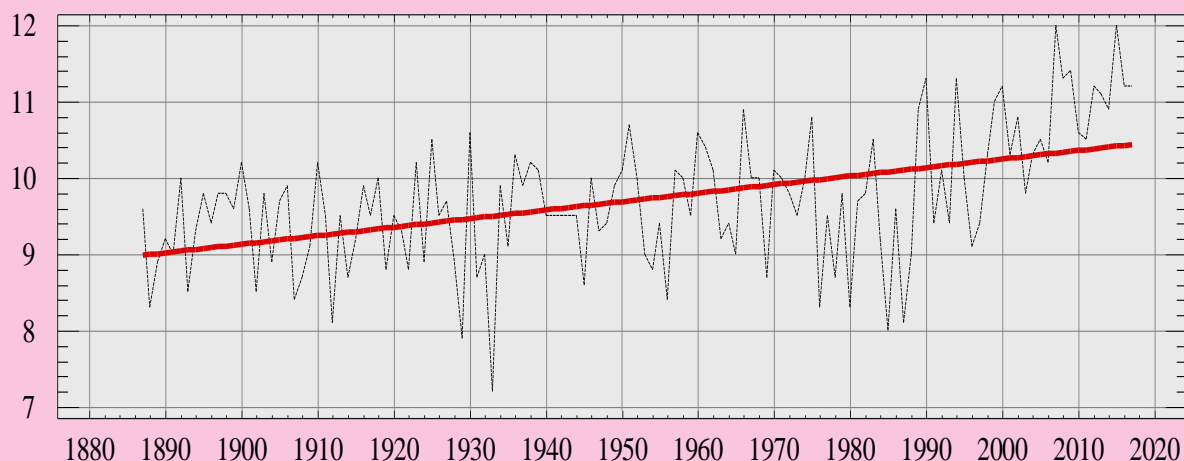

Fig.1 Schimbarea temperaturii medii anuale a aerului. Chișinău (1886-2017)

Prin analogie cu temperatura globală a aerului, cel mai călduros cincinal este perioada anilor 2013-2017. Conform datelor SM Chișinău (perioada de observație 124 ani), temperatura medie a aerului a acesteia a constituit +11,3°C, fiind cu 1,9°C mai ridicată de valorile preindustriale. Cei mai călduroși ani pentru întreaga perioadă de observații au fost 2007 și 2015, iar anul 2017 s-a clasat pe locul 4 în șirul anilor de temperaturi medii anuale ridicate (fig. 2). Temperatura medie anuală a aerului a acestui an a rămas la nivelul anului 2016 și a constituit +11,2°C, fiind cu 1,8°C mai ridicată față de valorile perioadei preindustriale.

°C

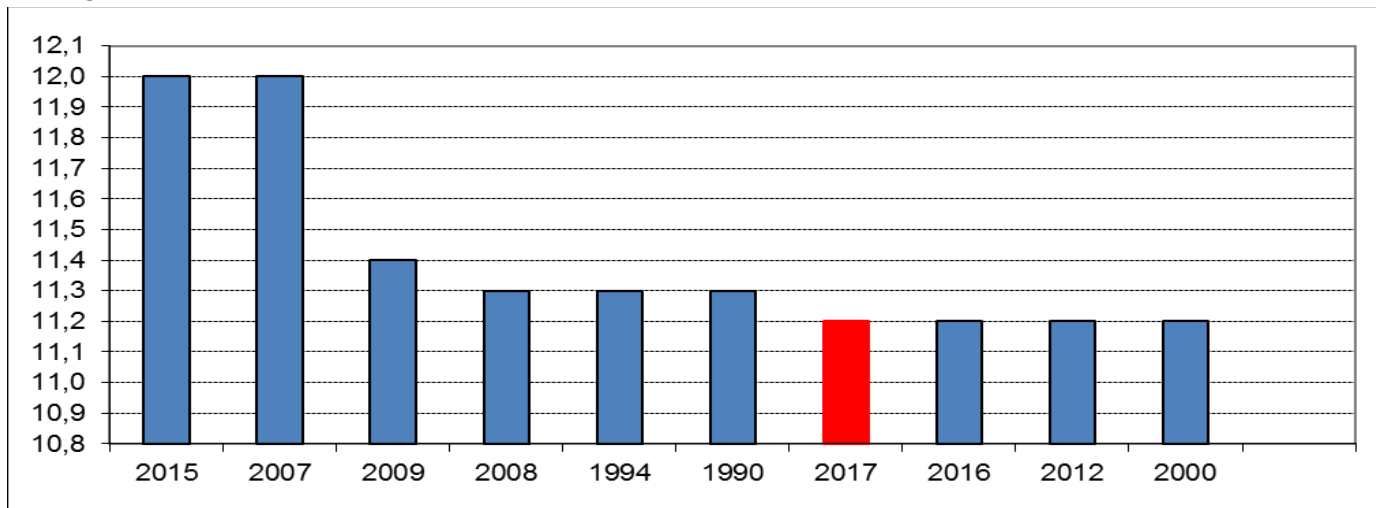

Fig.2 Șirul aliniat al anilor cu temperaturi medii anuale ridicate, SM Chișinău

Anul 2017 în Republica Moldova a fost caracterizat de un regim termic înalt și cu cantități de precipitații în limitele normei. Temperatura medie anuală a aerului a constituit în teritoriu +9,8..+11,5°C, depășind norma climatică cu 1,2-2,0°C și se semnalează în medie o dată în 10-15 ani pentru perioada multianuală, iar în ultimii 10 ani – în medie o dată în 2 ani.

Temperatura maxima absolută a aerului pe parcursul anului a atins +39°C (august), ceea ce în perioada de vară se semnalează în medie o dată în 10 ani. Minimă absolută a constituit -21°C (februarie), ceea ce în timpul iernii se înregistrează în medie o dată în 2-3 ani.

Însă precipitațiile pe parcursul anului au căzut neuniform. Deosebit de multe precipitații s-au semnalat în luna aprilie, când suma lunară a acestora pe 60% din teritoriu a constituit 85-128 mm (230-350% din norma lunară), ceea ce izolat în luna aprilie se semnalează pentru prima dată din toată perioada de observații.

Pe parcursul anului s-au semnalat fenomene meteorologice stihinice. Din cauza condițiilor meteorologice dificile din 20-22 aprilie, anul 2017 va intra în istorie ca un an cu consecințe catastrofale pentru economia țării. În aceste zile în legătură cu deplasarea ciclonului sudic s-au semnalat condiții meteorologice foarte complicate – averse de ploaie, zăpadă, lapoviță, depuneri de lapoviță pe conductori și arbori, vânt puternic în rafale, de asemenea și înghețuri.

21 aprilie 2017, Chișinău

Complexul condițiilor meteorologice periculoase semnalate în perioada 20-21 aprilie, în primul rând deosebit de puternic a influențat asupra fondului forestier național și a cauzat daune într-o oarecare măsură în ecosistem. De asemenea, au fost create condiții nefavorabile pentru traficul transportului, au fost provocate daune semnificative obiectelor economiei naționale și culturilor agricole, precum și firelor de comunicații și electrice.

În 2018, tendința spre o creștere a temperaturii aerului continuă să persiste. Potrivit datelor SM Chișinău, temperatura aerului pentru perioadă anterioară (ianuarie-aprilie), a depășit norma cu 1,7°C. Deosebit de cald și uscat a fost în luna aprilie, temperatura medie lunară a constituit +15,1°C, fiind cu 5,3°C mai ridicată față de normă și se semnalează pentru prima dată în toată perioada de observații .

După cum susțin cercetătorii, unul dintre motivele pentru schimbările climatice de pe Pământ este activitatea umană. Prin urmare, OMM îndeamnă țările membre ale acordului de la Paris să accelereze implementarea angajamentelor sale pentru a reduce interferențele antropice la schimbările climatice.